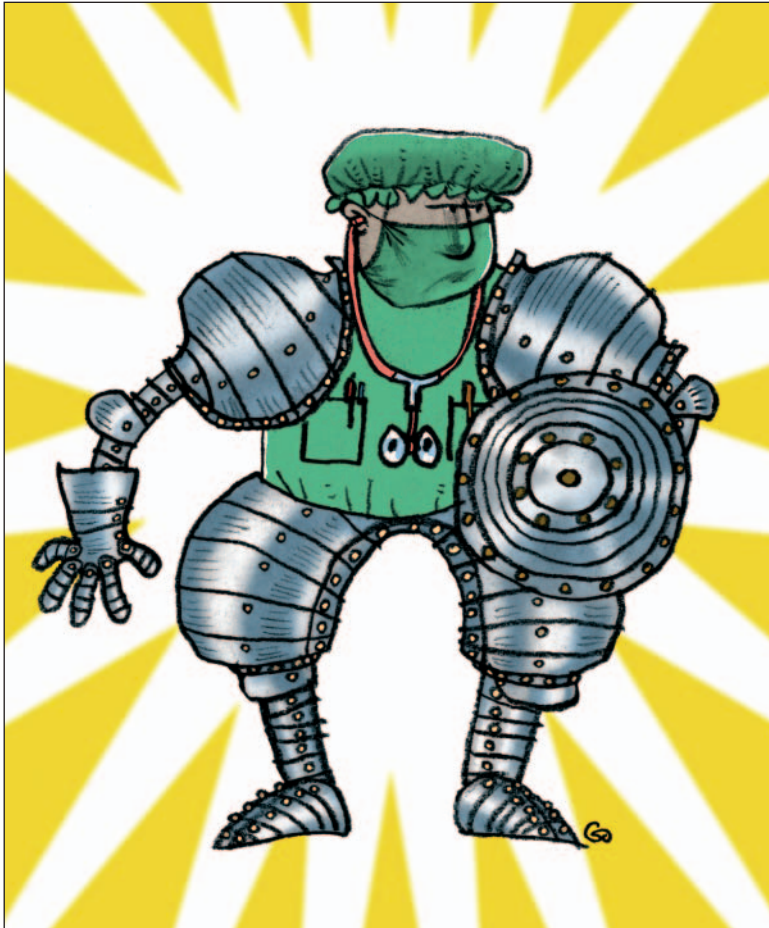

Undgå smitte

FOREBYG STIKUHELD

- Smitterisiko
- Den bedste kur mod stikuheld
- Hvis uheldet sker

Branchearbejdsmiljørådet

Social & Sundhed

Smitterisiko

Stik- og skæreuheld indebærer en potentiel risiko for smitte med blodbårne virus og bakterier. Den væsentligste risiko er risikoen for smitte med hiv, hepatitis B og hepatitis C.

Risiko ved stikuheld:

- Risikoen for smitte efter stik på kanyle med hiv inficeret blod er i gennemsnit 0,3%.
- Risikoen for smitte efter stik på kanyle med hepatitis B inficeret varierer fra 6- 30 % afhængig af smittekildens sygdomsstatus.
- Risikoen for smitte efter stik på kanyle med hepatitis C inficeret blod er op til ca. 2 %.

Risikoen varierer

Risikoen afhænger også af, hvor meget virus man udsættes for. Det vil sige, hvor meget blod man får ind i sig, og hvor meget virus, der er i det. De anførte tal for smitterisikoen er derfor gennemsnitstal.

Risiko ved andre uheld

Også udsættelse for blod på slimhinder, i øjne eller i åbne sår og rifter indebærer risiko for smitte.

Risikoen er generelt mindre end ved stikuheld. Ved udsættelse for hiv-inficeret blod på slimhinder er risikoen < 0,1 % Den tilsvarende risiko for smitte med hepatitis B og C kendes ikke præcist.

Blod på hel ubeskadiget hud indebærer ikke smittefare.

**Undgå smite
Forebyg stikuheld**

**Pas godt på dig
selv og
dine kollegaer**

Den bedste kur mod stikuheld

- Koncentrer dig om opgaven – ha' alt klar.
- Ha' altid en kanyleboks i nærheden.
- Få hjælp ved procedurer hos urolige patienter.
- Sæt ikke hættten på kanylen efter brug.
- Efter brug skal kanylen direkte i kanyleboksen uden mellemstationer.
- Undgå overfyldte kanylebokse.
- Ryd op efter dig selv.

Specielt ved kirurgiske indgreb

- Brug altid instrumenter frem for fingre hvis det er muligt, f.eks. ved suturering, fixering af knogler o.l.
- Så få fingre i operationsfeltet som muligt.
- Undlad at række skarpe instrumenter direkte fra person til person. Anvend i stedet sikre zoner, altså områder eller borde, hvorfra lægen eller sygeplejersken selv tager de skarpe instrumenter.

Hvis uheldet sker

1. Vask og desinficér

Hvis du stikker eller skærer dig på en genstand, som er forurenet med blod og væsvæske:

- Vask grundigt med vand og sæbe.
- Såret desinficeres 2 gange med klorhexidinsprit 0,5%, hospitalssprit 70% eller jodsprit 2,5%.

Får du blod eller væsvæske i øjne, mund eller åbne sår, skylles med rigeligt saltvand eller rent vand (evt. øjenskyllévæske til øjne).

2. Kontakt læge

Herefter skal du kontakte en læge – typisk på skadestuen eller medicinsk ambulatorium. Det er vigtigt, at det sker med det samme, af hensyn til effektiviteten af en eventuel vaccination og forebyggende behandling. **Hos lægen vil du få foretaget:**

1. Risikovurdering med henblik på evt. forebyggende behandling mod hiv-smitte.
2. Blodprøver for hepatitis B og C samt hiv.
3. Eventuelt vaccination mod hepatitis B.
Eventuelt vaccination mod difteri og stivkrampe.

3. Anmeld skaden til sikkerhedsrepræsentanten

Følg i øvrigt instrukserne på jeres arbejdsplads.

Illustrationer: Grite Skov